

Maltové směsi

Pojiva anorganická:

Vzdušná (tuhnoucí na vzduchu resp. vázáním vody)

- Vápno
- Sádra

Hydraulická (tvrdnou i pod vodou)

- Hydraulické vápno
- Cementy

Mezi hydraulická pojiva patří i některé látky **přírodní**, jako tras, puccolán a tuf (sopečný původ) a **umělé** – vysokopecní granulovaná struska a některé druhy popílků, které mají puccolánové a slabé hydraulické vlastnosti. Jestliže tyto látky v práškovitém stavu smícháme s hydroxidem vápenatým a potom ve vodném prostředí vzbudíme jejich latentní hydraulické vlastnosti, dojde po zatuhnutí na vzduchu k jejich tvrdnutí i pod vodou a ke vzniku trvale pevné hmoty, která odolává působení vody.

Plniva

Písky - **kopané** (lomy)
 - **těžené** (říční písky)

Kamenné drtě a moučky

Umělé kamenivo (škvára, struska, popílký)

Malty

Sádrové (čisté až 1:3)

Vápenné (štukové 1:2 a výše)

Cementové

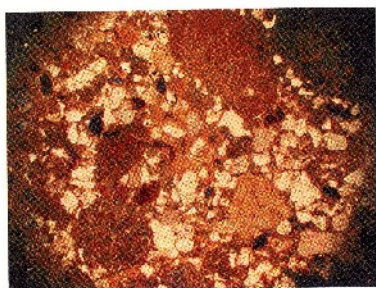
Vápno-cementové

Vápno-hlínové

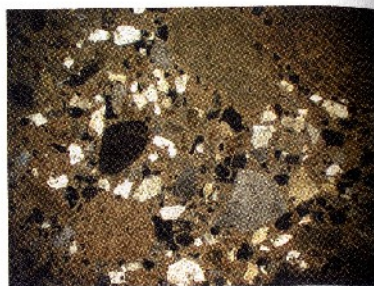
Vápno-sádrové

Sanační maltové směsi

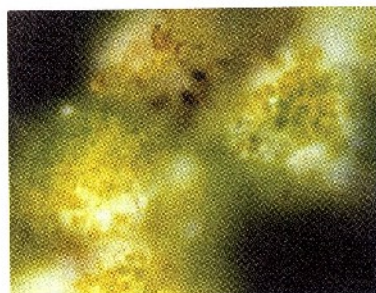
http://vydavatelstvi.vscht.cz/katalog/uid_isbn-978-80-7080-347-9/anotace/
„stavební materiály historických objektů“ Ing. Petr Kotlík, CSc. A kolektiv

Petrografický výbrus barokní omítky v II nicholech, zvětšen 40x (str. 28, 53)

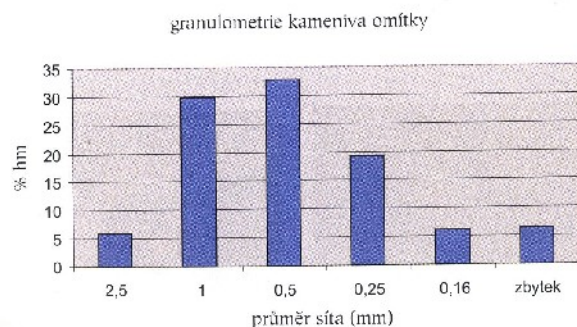
Petrografický výbrus barokní omítky ve X nicholech, zvětšeno 40x (str. 28, 53)

Zelená řasa na omítce v dopadajícím světle, zvětšeno 40x (str. 28, 53)

Zelená řasa na omítce v UV světle, zvětšeno 40x (str. 28, 53)

Granulometrie kameniva omítky (str. 53)

4 OMÍTKY A ŠTUKY

Historické omítky jsou samozřejmou součástí architektonických památek. Nejen že chrání historické zdivo, ale samy o sobě jsou rovněž předmětem památkové ochrany. Většina historických staveb prošla v minulosti procesem různých stavebních úprav a obnovy, takže místy nacházíme (v exteriéru i v interiéru) i několik superponovaných vrstev omítek z různých historických období. V Čechách a na Moravě byly nalezeny nejstarší omítky z období „Velké Moravy“, chráněny a konzervovány však mohou být i omítky relativně moderní. Se štukovou výzdobou se setkáváme jak v interiéru, tak na fasádách historických budov. Štuky jsou složením omítkám materiálově velmi blízké, pro jejich průzkum se používají stejné metody jako pro průzkum omítek.

Průzkum omítek a štuků může mít různé cíle:

- Průzkum a popis aktuálního stavu omítek, typu a rozsahu jejich degradace.
- Průzkum vlhkosti a salinity omítek.
- Analýza materiálového složení omítek nebo štuků.
- Průzkum stratigrafie omítkového souvrství.
- Průzkum povrchových úprav omítek a štuků.

4.1 Průzkum a popis aktuálního stavu omítek, typu a rozsahu jejich degradace

Základem je vizuální a mechanické ohodnocení stavu omítek (podrobná prohlídka, poklep). Rozsah a typ degradace, včetně biologické koroze (kořínky popínavých rostlin, řasy, mechy, lišejníky, plísně) by se měl fotograficky dokumentovat a zakreslit v plánové dokumentaci. V ideálním případě by se měl současný stav porovnat s historickými dokumenty, pokud jsou dostupné. Tento průzkum by měl objasnit souvislost aktuálního stavu omítek se stavem celé konstrukce a jejich poruch. Pokud nelze pouze na základě prvotního průzkumu specifikovat příčiny degradace omítek, je nutné alespoň rozhodnout o dalších doplňujících průzkumech. *Tento základní průzkum je naprosto nezbytný při jakékoli stavební opravě a restaurování historické konstrukce.*